

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 1999-2000

22 mei 2000

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Wilfried Aers, Filip Dewinter en Mathieu Boutsen –

**houdende wijziging van de wet van 26 maart 1971
op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door mevrouw Marleen Van den Eynde**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Joachim Coens, Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacques Timmermans, Bruno Tobback ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, de heer Mark Van der Poorten ;

de heren Louis Bril, Marc Cordeel, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heer Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Julien Librecht, Jan Penris ;

de heren Jacky Maes, Jan Van Duppen ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

192 (1999-2000)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening heeft op 27 april en 4 mei 2000 het voorstel van decreet van de heren Wilfried Aers, Filip Dewinter en Mathieu Boutsen houdende wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging besproken.

A. TOELICHTING DOOR DE INDIENERS

De heer Wilfried Aers licht namens de indieners het voorstel van decreet toe. Het beoogt een wijziging aan te brengen aan de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, waarin werd voorzien in een vrijstelling van de milieuheffing op de waterverontreiniging.

Deze vrijstelling geldt voor de volgende categorieën :

- personen die het gewaarborgd inkomen voor bejaarden krijgen, volgens de wet van 1 april 1969 ;
- personen die het bestaansminimum of levensminimum ontvangen, toegekend door het OCMW volgens de wet van 2 april 1965 of de wet van 7 augustus 1974 ;
- personen die een inkomensvervangende tegemoetkoming voor gehandicapten krijgen, volgens de wet van 27 februari 1987.

De heer Aers merkt op dat, ondanks de brede omschrijving van de vrijgestelde heffingsplichtigen, personen met een verhoogde tegemoetkoming in de terugbetaling van de ziekteverzekering, het zogenaamde WIGW-statuu, niet in aanmerking komen voor een dergelijke vrijstelling.

Door dit statuut genieten weduwen/weduwnaars, invaliden, gepensioneerden en wezen van een goedkopere gezondheidszorg, vanwege het lagere remgeld. Bovendien krijgen zij toegang tot een aantal voorzieningen, op voorwaarde dat hun inkomen onder een bepaald plafond ligt. Sinds oktober 1997 is dat bedrag vastgesteld op 465.211 frank bruto, vermeerderd met 86.123 frank per persoon ten laste. Door het koninklijk besluit van 8 augustus 1997 werden de voordelen van het WIGW-statuu uitgebreid tot personen die een gewaarborgd inkomen, een bestaansminimum, een levensmini-

mum, een tegemoetkoming voor gehandicapten of een verhoogde kinderbijslag ontvangen.

De indieners achten het vanuit een sociaal oogpunt gerechtvaardigd om personen met een WIGW-statuu vanaf 2000 vrij te stellen van de milieuheffing op de waterverontreiniging.

De heer Aers merkt op dat dit voorstel van decreet werd ingegeven door een voorstel van de Gentse seniorenraad. Deze had de voorzitter van de dienst Welzijnszorg van de stad Gent verzocht om mensen die genieten van het WIGW-statuu vrij te stellen van de milieuheffing. De voorzitter van de dienst Welzijnszorg schreef hierop een brief aan de Gentse volksvertegenwoordigers, waaruit de heer Aers de volgende passus citeert : 'Ten einde uniformiteit in deze reglementering te brengen en anderszids een gelijkschakeling van rechthebbers te bekomen willen we ervoor ijveren om iedereen die deze voorkeursregeling geniet vrij te stellen van de milieubelasting. Aangezien de inkomsten van senioren die de voorkeursregeling bij hun mutualiteit genieten nauwelijks toereikend zijn om de verzorging te dekken, is een vrijstelling van de milieuheffing geen overbodige luxe.'

De indieners vinden het nuttig om de wet in deze zin te wijzigen. Tegelijk werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om op aanraden van het decreetgevend secretariaat een fout in de oorspronkelijke tekst recht te zetten. In artikel 35ter, § 6, eerste lid, eerste streep, staat : 'ofwel, een attest afgeleverd door het betrokken OCMW waarin dat laatste bevestigt dat de bedoelde heffingsplichtige gedurende minimaal drie maanden voorafgaand aan de uitvoerbaarverklaring van het kohier een door het OCMW toegekend bestaansminimum of levensminimum heeft genoten ;'. In deze passus moet het woord 'heffingsplichtige' worden vervangen door 'fysieke persoon'.

De heer Aers geeft toe dat er een overlapping kan bestaan tussen de bestaande categorieën en de nieuw ingevoegde categorie van vrijgestelden van de milieuheffing. Dit vormt echter geen probleem, vermits men maar eenmaal van de vrijstelling kan genieten. Hij meent dan ook dat niemand een bezwaar kan hebben tegen dit voorstel van decreet. Het brengt uniformiteit in de reglementering en is in het belang van hulpbehoevenden.

B. REPLIEK VAN DE MINISTER

Minister Vera Dua wijst erop dat de heffingsregeling tot doel heeft enerzijds voldoende financiële

middelen te genereren voor het financieren van de collectieve waterzuiveringsinfrastructuur en anderzijds de gebruikers aan te zetten tot een gedragswijziging. Het principe 'de vervuiler betaalt' staat hierbij centraal. De heffingsregeling heeft niet de bedoeling een herverdeling van de inkomens na te streven, maar de minister meent dat ze toch niet blind kan zijn voor de impact die het betalen van de heffing heeft op bepaalde inkomenscategorieën.

Vervolgens schetst ze de context waarbinnen het verlenen van vrijstelling van heffing past.

Het gaat hierbij om een reeks maatregelen, namelijk :

- het afschaffen van de correctiefactor waardoor de kleinverbruikers een heffing op de werkelijk geloosde vuilvracht betalen ;
- het invoeren van een nieuwe sociale correctie op het niveau van de afvalwaterheffing door bepaalde bevolkingsgroepen vrij te stellen van heffing ;
- het leveren van 15 m³ gratis drinkwater per persoon, wat enerzijds een sociale correctie is en anderzijds aanspoort tot meer rationeel waterverbruik.

De vrijstelling van heffing wordt beperkt tot personen die een vervangingsinkomen genieten. Onder vervangingsinkomen wordt verstaan het bestaansminimum toegekend door het OCMW, het gewaarborgd inkomen voor bejaarden en de inkomensvervangende tegemoetkoming voor de gehandicapten. Door het programmadecreet van 19 december 1997 werd een uitbreiding gemaakt naar de personen die genieten van het levensminimum toegekend door het OCMW.

De minister benadrukt dat het hierbij om een duidelijke omliggende doelgroep gaat. De bedragen van de inkomensvervangende tegemoetkoming voor gehandicapten zijn gelijk aan de bedragen van het bestaansminimum en het gewaarborgd inkomen voor bejaarden. Het levensminimum en het bestaansminimum toegekend door het OCMW hebben, hoewel zij van twee verschillende basiswetten afstammen, vergelijkbare sociale doelstellingen.

Door de grote verscheidenheid aan sociale maatregelen worden personen met een inkomensaanvullende tegemoetkoming bewust niet opgenomen in de groep van de vrijgestelden.

De minister vindt het niet opportuun om een vrijstelling te verlenen aan personen die op een of andere manier genieten van een aanvullende tegemoetkoming. Een doorgedreven toepassing van dit principe zou er uiteindelijk toe leiden dat een te groot aantal categorieën vrijgesteld is van heffing.

Om haar stelling te staven, haalt de minister vervolgens enkele cijfergegevens aan. Hieruit blijkt dat ongeveer 58.000 bejaarden genieten van het gewaarborgd inkomen en ongeveer 11.000 gehandicapten van de inkomensvervangende tegemoetkoming. Volgens de gegevens van het ministerie van Volksgezondheid kan het aantal bestaansminimumtrekkers geschat worden op 29.000. Indien de vrijstelling wordt uitgebreid naar alle WIGW's wordt het aantal vrijstellingsaanvragen geraamd op 600.000 (gegevens RIZIV 1998).

De minister merkt voorts op dat de fout die in § 6 van artikel 35ter van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van oppervlaktewateren tegen verontreiniging is geslopen, rechtgezet zal worden bij de publicatie van het decreet ter begeleiding van de begroting 2001. Ze verzekert de indieners dat de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) de geest van de wet toepast bij de toekenning van de vrijstellingen.

Er wordt momenteel een algemene evaluatie van het heffingsstelsel doorgevoerd conform de eerdere afspraken. Eventuele wijzigingen – zoals die die door de indieners worden gesuggereerd – worden onderzocht in het kader van deze evaluatie en bijsturing.

C. OPMERKINGEN VAN DE LEDEN

De voorzitter merkt op dat door de heren Wilfried Aers, Filip Dewinter en Roeland Van Walleghe tijdens de vorige legislatuur reeds een voorstel van decreet van gelijke strekking werd ingediend (*Parl. St. Vl. Parl. 1997-98, nr. 1126/1*, zonder voorwerp geworden). Dat voorstel van decreet werd besproken naar aanleiding van het decreet houdende maatregelen tot begeleiding van de begroting van 1999. Er werd toen een grondig debat gevoerd over de milieuheffingen in het algemeen. Hij citeert een passus uit het desbetreffende verslag : 'Bij de bespreking van de huidige regeling in de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud werd volgens de minister bovendien beklemtoond dat het principe 'de vervuiler betaalt' bij de vaststelling van milieuheffingen niet verder mocht worden uitgehouden. Het wegvallen van de vroegere sociale correctiefactor wordt op het vlak van de watervoorziening ook ge-

compenseerd door de gratis levering van 15 kubieke meter water per persoon.

Voorzitter Dirk Van Mechelen herinnert aan de vragen tot vrijstelling van de heffing voor sportclubs en bejaardenhomes. Een van de conclusies van de bespreking in de commissie was dat sociale correcties bij voorkeur buiten de milieuheffingen moesten gebeuren.' (*Parl. St.* VI. Parl. 1998-99, Nr. 1214/14, pp. 4-5).

De heer Patrick Lachaert sluit zich hierbij aan. Sociale correcties op de milieuheffingen moeten buiten de milieuwetgeving worden gehouden. Hij brengt het studiebezoek aan de VMM in herinnering. De VMM verricht onderzoek naar de vrijstelling van de milieuheffing. Hij wenst eerst de evaluatie van de VMM te kennen vooraleer daarover een oordeel te vellen.

Mevrouw Isabel Vertriest vreest dat dit voorstel van decreet aanleiding kan geven tot een hele reeks correcties. Dit zal de doorzichtigheid en uniformiteit van de wetgeving niet ten goede komen.

De heer Jef Van Looy merkt op dat er al een sociale correctie bestaat, namelijk door de gratis levering van een aantal kubieke meters water. Een aantal watermaatschappijen hebben deze maatregel aangegrepen om de prijzen van het water op te drijven. Hij wenst deze maatregel dan ook te evalueren.

De heer Wilfried Aers stelt zich vragen bij het door de minister genoemde aantal vrijstellingsaanvragen indien de vrijstelling zou worden uitgebreid tot alle WIGW's. Dit aantal wordt geraamd op 600.000, wat de heer Aers erg veel vindt. Hij erkent dat er overlappingsen mogelijk zijn, maar voegt eraan toe dat men in dit geval toch maar eenmaal zou kunnen genieten van de vrijstelling.

D. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMING

Bij de artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 1

Het artikel wordt aangenomen met 15 stemmen.

Artikel 2

Het artikel wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Het voorstel van decreet wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

De verslaggever,

Marleen
VAN DEN EYNDE

De voorzitter,

Jacques
TIMMERMANS